

آشنایی با اداره امور آزمایشگاه های دانشگاه علوم پزشکی قزوین

قزوین یکی از شهرهای بزرگ ایران در باختر و مرکز استان و شهرستان قزوین است. این شهر در بلندای ۱،۲۷۸ متری از سطح دریا واقع شده است. قزوین در زمان حکومت صفوی پایتخت ایران بوده است و به همین دلیل دارای اماکن و موزه های تاریخی بسیاری است. قزوین از نظر تعداد اثر تاریخی رتبه نخست در ایران و سوم در جهان را دارد. قزوین پایتخت بزرگ خوشنویسی ایران است و از جمله خوشنویسان معروف می توان به میرعماد قزوینی اشاره کرد. در شهر قزوین آثار کهن و باستانی گوناگونی از جمله حمام فجر، کاخ چهلستون، امامزاده حسین، خیابان سپه (اولین خیابان ایران) قرار دارد. قزوین به دلیل قرار گرفتن در کلوگاه ارتباطی استان های شمالی و غربی کشور، نزدیکی به تهران، دارا بودن چندین شهر صنعتی و نیز برخوردارگی از چندین دانشگاه - از جمله دانشگاه های بین المللی امام خمینی، علوم پزشکی و آزاد اسلامی - و شماری دانشگاه غیردولتی از موقعیت خوبی برخوردار است. دانشگاه علوم پزشکی قزوین در سال ۱۳۶۳ از طریق مشارکت مردمی و هیئت امنای منتخب بنای دانشگاه پی ریزی شد. این دانشگاه در سال ۱۳۶۴ اولین قدم آموزشی خود را با پذیرش ۷۵ نفر دانشجو در رشته پزشکی از طریق آزمون سراسری برداشت. دانشگاه علوم پزشکی در سال ۱۳۷۰ با توجه به رؤسای دانشگاه به ترتیب سال های تصدی بدین قرارند: تصمیمات اتخاذ شده به دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی استان ارتقا یافت.

میر شمس الدین حسینی رییس اداره امور آزمایشگاه های دانشگاه علوم پزشکی قزوین است. وی که کارشناسی ارشد میکروبی شناسی پزشکی است ریاست امور آزمایشگاه ها را برعهده دارد. در ادامه این مصاحبه با تجربیات وی و همچنین فعالیت های این اداره آشنا خواهیم شد.

- ❖ در آغاز، خواهشمند است در باره ی کارویژه اداره امور آزمایشگاه ها توضیح دهید؟
- ◀ برنامه ریزی جهت انجام ممیزی سالانه از آزمایشگاه های تشخیص پزشکی، هدایت و سرپرستی تیم های ممیزی
- ✓ بررسی درخواست متقاضیان تاسیس آزمایشگاه تشخیص پزشکی
- ✓ بررسی درخواست افزایش بخش آزمایشگاه به موسسات درمانی
- ✓ بررسی درخواست قبول مسوولیت فنی آزمایشگاه مستقل ویا مرکز درمانی و یا شرکت تعاونی
- ✓ رسیدگی درخواست ابطال پروانه تاسیس و مسوولیت فنی آزمایشگاه
- ✓ رسیدگی به شکایات کیت های مشکل دار
- ✓ ارائه چک لیست ها شامل:
 - چک لیست نظارتی بخش بیوشیمی
 - چک لیست ارزیابی آزمایشگاه هماتولوژی
 - چک لیست نظارتی بخش میکروبیولوژی
 - چک لیست نظارتی بخش پاتولوژی
 - چک لیست نظارتی بخش سرولوژی
 - چک لیست ارزیابی سیستم کیفیت در آزمایشگاه های تشخیص طبی
- ✓ ارائه ی راهنمای ممیزی لوح کیفیت
- چک لیست ۱۶۴ سؤالی مدیریت تضمین کیفیت
- ◀ مدیریت شبکه درون دانشگاهی ارائه خدمات آزمایشگاهی در طرح تحول سلامت

✓ کمک به استقرار و نهادینه شدن استاندارد ها در آزمایشگاههای تحت پوشش از طریق پشتیبانی فن و علمی و فراهم کردن تسهیلات لازم در جهت اجرای برنامه های کنترل کیفی داخلی و کنترل و نگهداری تجهیزات در آزمایشگاه

✓ همکاری در اجرای موثر برنامه ارزیابی خارجی کیفیت

✓ همکاری در روند اعتبار بخشی آزمایشگاه ها

◀ اطمینان از عملکرد مطلوب کیتها از فرآورده ها و تجهیزات آزمایشگاهی

◀ همکاری در زمینه استقرار و ارتقای برنامه ایمنی و امنیت زیستی آزمایشگاهی در آزمایشگاه های تحت پوشش

◀ همکاری در اجرای برنامه های آموزشی و پژوهشی

◀ مدیریت آزمایشگاه های مجری برنامه تشخیص اعتیاد

به مواد مخدر در برنامه های سوء مصرف مواد مخدر

◀ فعالیت به عنوان آزمایشگاه مرجع آزمایشگاه های مرتبط با برنامه مرکز سلامت محیط و کار

◀ مدیریت اطلاعات

اداره امور آزمایشگاه ها استان قزوین تقریباً جزو اولین امور آزمایشگاه هایی بود که از نیروهای بیمارستانی برای ممیزی استفاده کردیم. سوپروایزرهای آزمایشگاهی آموزش دادیم و برای آن ها دوره ی ممیزی برگزار کردیم تا بتوانیم از آن ها برای ممیزی های بیمارستان های مختلف استفاده کنیم. مزایای این سیاست این بود که نیاز نبود نیروی جدید اضافه کنیم و از طرفی هم سوپروایزرها راغب می شدند آزمایشگاه های خود را نیز

◀ نظارت بر صدور پروانه تاسیس آزمایشگاه، پروانه مسوول فنی دائم و موقت، جا به جایی آزمایشگاه

◀ برآورد نیروی انسانی طراحی و استفادهی مورد نیاز در آزمایشگاه های مراکز دولتی تابعه

◀ نظارت و رسیدگی به شکایات در حوزه آزمایشگاه های تحت پوشش

◀ برنامه ریزی و کارشناسی خرید تجهیزات و ملزومات آزمایشگاهی جهت مراکز درمانی دولتی

◀ اعتبار بخشی بیمارستانی

◀ شرکت در کمیته های استانی نظیر کمیته انتقال خون و ...

◀ همکاری با آزمایشگاه مرجع سلامت وزارت متبوع در خصوص شرکت در پایش های استانی آزمایشگاه ها

◀ نظارت بر واحدهای توزیع کننده کیت و مواد آزمایشگاهی

◀ همکاری و نظارت آزمایشگاهی بر برنامه نظام مراقبت بیماری های واگیردار و غیر واگیردار

◀ نظارت بر حسن اجرای استانداردهای ابلاغی وزارت بهداشت و درمان در حوزه آزمایشگاه

◀ همکاری در اجرای شرح وظایف آزمایشگاه مرجع استان

◀ رسیدگی به تخلفات آزمایشگاه ها و پی گیری موارد مطروحه

معرفی بخش آزمایشگاه مرجع

دکتر سید محمدرضا هادی زاده خیرخواه رئیس آزمایشگاه مرجع سلامت استان است. وی پاتولوژیست و مسئولیت فنی آزمایشگاه را برعهده دارد.

شرح وظایف آزمایشگاه مرجع دانشگاه

◀ ارائه خدمات از طریق مدیریت و انجام آزمایشات مرتبط با بیماری های تحت مراقبت واگیر و غیر واگیر

◀ فعالیت به عنوان آزمایشگاه مرجع در شرایط بحران

◀ ارتقاء کیفیت خدمات آزمایشگاهی از طریق :

✓ استقرار استانداردهای آزمایشگاهی متناظر با استاندارد

ISO15189

❖ وضعیت اجرای آزمون های کنترل کیفی و کالیبراسیون در مورد تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه چگونه اجرایی شود؟

کنترل کیفی و کالیبراسیون در همه ی بیمارستان ها به صورت مستقل صورت می گیرد و به صورت سالانه بررسی می شوند و تحت نظارت اداره ی تجهیزات پزشکی این کار را انجام می دهند اما تحت ممیزی اداره امور آزمایشگاه ها استان هستند.

❖ تعامل اداره امور آزمایشگاه ها با مدیریت بودجه دانشگاه چگونه است؟

در رابطه با بودجه دانشگاه باید خدمتتان عرض کنم که مشکل کمبود منابع مالی وجود دارد اما مشکل حادی تا به حال نداشته ایم اما اگر منابع مالی ما گسترش یابد چون به صورت متمرکز خرید می کنیم این برای ما بهتر خواهد بود.

❖ استان شما دارای چه تعداد آزمایشگاه است و پراکندگی آن در شهرها و روستاهای استان به چه نحو است؟
در استان قزوین ۸۷ آزمایشگاه وجود دارد که ۷۲ آزمایشگاه بهداشتی است که زیر نظر حوزه معاونت بهداشتی است و ۱۵ آزمایشگاه، آزمایشگاه درمانی است. از این ۱۵ آزمایشگاه درمانی در تمام استان و شهرستان ها پراکنی داریم به غیر از شهرستان آوش که آزمایشگاه درمانی نداریم و تنها یک آزمایشگاه بهداشتی در این شهرستان داریم. ولی در باقی شهرستان ها حداقل یک آزمایشگاه درمانی وجود دارد و طبیعتاً در مرکز استان تراکم آزمایشگاه بیشتری داریم. تقریباً آزمایشگاه های استان قزوین از لحاظ تجهیزات پزشکی به علت نزدیکی به پایتخت کامل است و آزمایشگاه های خصوصی و دولتی ما نسبتاً به روز هستند.

ارتقاء دهند و الگو برداری می کردند و این که ما در سال گذشته امتیاز های آزمایشگاه را بررسی کردیم و در سال ۹۳، شصت و هفت درصد آزمایشگاه های استان، نود درصد استانداردهای اعلامی را رعایت کرده بودند و در سال ۸۴ این آزمایشگاه ها به هشتاد درصد از کل آزمایشگاه های استان رسید که بیش از نود درصد از استانداردهای ما را رعایت کرده اند و این را مدیون زحمات همکاران خود در اداره امور آزمایشگاه ها استان قزوین هستیم.
اداره امور آزمایشگاه ها استان قزوین زیر نظر معاونت درمان است.

❖ آیا مدیریت تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه به عهده این اداره است همان طور که مدیریت تجهیزات پزشکی توسط اداره تجهیزات پزشکی صورت می گیرد؟

پروژه خرید تجهیزات پزشکی در سطح استان را تجهیزات انجام می دهد و اما کارشناسی و بررسی و نیاز سنجی تجهیزات توسط ما صورت می گیرد. اداره امور آزمایشگاه ها استان قزوین به طور کلی نقش محوری دارد و ما یکی از مهم ترین اعضای کمیته خرید دانشگاه هستیم. معاون درمان، معاون آموزشی، رییس دانشگاه و رییس امور آزمایشگاه ها، معاون توسعه و رییس اداره تجهیزات اعضای کمیته خرید هستند.

❖ تعداد پرسنل اداره چقدر است؟

ما در اداره امور آزمایشگاه ها دو پرسنل داریم و بنده خودم هستم و نیز پرسنل آزمایشگاه مرجع استان که همکاران ما هستند و مهم ترین کار همکاران آزمایشگاه مرجع، بررسی ممیزی و صدور پروانه ها است.